

KLASA 8

FIZYKA

**WYMAGANIA
EDUKACYJNE**

Plan wynikowy

Nr	Dział tematyczny / Temat lekcji	Liczba godzin przeznaczonych na realizację	Wymagania na ocenę				
			dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
Uczeń:							
1. ZJAWISKA CIEPLNE							
1	Energia wewnętrzna i temperatura	1	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się pojęciem temperatury i porównuje średnią energię kinetyczną cząsteczek dwóch ciał na podstawie informacji o ich tempera-turze - posługuje się skalami temperatur (Celsjusza, Kelvina) - rozumie zależność między skalami temperatur (Celsjusza i Kelvina) - podaje przykłady sytuacji z życia codziennego, w których wykonana praca ma wpływ na energię wewnętrzną ciała 	<ul style="list-style-type: none"> - określa temperaturę ciała jako miarę średniej energii kinetycznej cząsteczek, z których ciało jest zbudowane i analizuje jakościowo ten związek - przelicza temperaturę w skali Celsjusza na temperaturę w skali Kelvina i odwrotnie - określa, czym jest energia wewnętrzna i wymienia jej składowe - podaje związek pomiędzy energią wewnętrzną ciała a sumą energii kinetycznych i potencjalnych cząsteczek oraz liczbą cząsteczek budujących to ciało - podaje jednostkę energii wewnętrznej w układzie SI - określa związek pomiędzy energią wewnętrzną a wykonaną pracą 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, że wzrost średniej energii kinetycznej cząsteczek cieczy lub gazów powoduje wzrost ich temperatury - omawia doświadczenie potwierdzające związek między temperaturą a ruchem cząsteczek 	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadza doświadczenie związane z zależnością między temperaturą a ruchem cząsteczek - wyjaśnia związek pomiędzy energią wewnętrzną a energią kinetyczną i potencjalną cząsteczek oraz liczbą cząsteczek budujących ciało 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje doświadczenie potwierdzające związek między temperaturą a energią wewnętrzną - wyjaśnia sposób, w jaki wykonanie pracy zmienia energię wewnętrzną ciała - wyjaśnia różnice między energią mechaniczną i energią wewnętrzną ciała
2	Ciepły przepływ energii	1	<ul style="list-style-type: none"> - omawia przepływ ciepła z ciała o wyższej temperaturze do ciała o temperaturze niższej w przypadku kontaktu tych ciał 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia i analizuje jakościowo przykłady, w których zmiana energii wewnętrznej następuje na skutek przepływu energii na sposób ciepła lub wykonanej pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia przemiany energii w silniku cieplnym - podaje treść pierwszej zasady termodynamiki 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest równowaga termiczna - rozwiązuje zadania (problemy) związane z pierwszą zasadą termodynamiki 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zjawisko przewodzenia ciepła z wykorzystaniem modelu budowy materii

			<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady z życia codziennego, w których można zaobserwować przepływ ciepła – wie, że energię wewnętrzną ciała można zmienić, wykonując nad ciałem pracę lub przez cieplny przepływ energii – potrafi przeprowadzić proste doświadczenie obrazujące zmianę temperatury ciała w wyniku cieplnego przepływu energii lub wykonania nad nim pracy 	<ul style="list-style-type: none"> – posługuje się pojęciem cieplnego przepływu energii oraz jednostką w układzie SI – podaje przykłady ciał pozostających w równowadze termicznej – wskazuje, że energię układu (energję wewnętrzną) można zmienić, wykonując nad nim pracę lub przekazując energię w postaci ciepła 		<ul style="list-style-type: none"> – analizuje teksty dotyczące pierwszej zasady termodynamiki – przeprowadza doświadczenia ilustrujące pierwszą zasadę termodynamiki 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, w jaki sposób można zmienić energię układu (energję wewnętrzną), wykonując nad nim pracę lub przekazując energię w postaci ciepła – rozwiązuje zadania (problemy) złożone, związane z pierwszą zasadą termodynamiki, analizuje, szacuje wyniki, zapisuje wyniki zgodnie z zasadą zaokrąglania
3	Sposoby przekazywania ciepła	1	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady przepływu energii w wyniku konwekcji i przewodnictwa cieplnego – prezentuje doświadczalnie zjawisko konwekcji i przewodnictwa cieplnego – podaje przykłady przewodników i izolatorów cieplnych wykorzystywanych w życiu codziennym 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia trzy sposoby cieplnego przepływu energii – omawia różnice między przewodnikami i izolatorami – opisuje rolę izolacji cieplnej – opisuje ruch gazów i cieczy w zjawisku konwekcji i podaje przykłady wykorzystania zjawiska konwekcji – zna pojęcie promieniowania termicznego 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia zjawisko konwekcji, przewodnictwa – opisuje znaczenie konwekcji w czasie ogrzewania i prawidłowej wentylacji pomieszczeń – omawia doświadczenie demonstrujące przepływ energii poprzez promieniowanie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia rolę konwekcji w ogrzewaniu pomieszczeń – omawia rolę izolacji termicznej pomieszczeń 	<ul style="list-style-type: none"> – projektuje doświadczenie demonstrujące rolę izolacji termicznej – wyjaśnia, dlaczego w cieczach i gazach przepływ energii odbywa się głównie poprzez konwekcję – rozwiązuje nietypowe zadania (problemy) związane z przepływem ciepła
4	Ciepło właściwe (R)	2	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje z tabeli wartości ciepła właściwego substancji, porównuje je dla różnych substancji 	<ul style="list-style-type: none"> – posługuje się pojęciem ciepła właściwego wraz z jego jednostką opisuje zależność zmiany temperatury ciała od ilości ciepła wymienionego z otoczeniem i masy ciała 	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje ciepło właściwe substancji – omawia znaczenie dużego ciepła właściwego wody; wyznacza doświadczalnie ciepło właściwe wody i porównuje wynik z danymi tablicowymi 	<ul style="list-style-type: none"> – przekształca zależność $Q = c \cdot m \cdot \Delta T$ i oblicza każdą z występujących w nim wielkości – wyjaśnia zasadę działania kalorymetru 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia sens fizyczny ciepła właściwego – oblicza wielkości w ilościowym bilansie cieplnym

			<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zależność między wartością ciepła właściwego a szybkością ogrzewania danej porcji substancji 	<ul style="list-style-type: none"> – rozwiązuje typowe zadania dotyczące ciepła właściwego, z niewielką pomocą nauczyciela – przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiaru lub z danych – wyznacza ciepło właściwe wody z użyciem czajnika elektrycznego lub grzałki o znanej mocy, termometru, cylindra miarowego lub wagi 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie rozwiązuje typowe zadania dotyczące ciepła właściwego – przelicza wielokrotności i podwielokrotności – przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiaru lub z danych – wyodrębnia z tekstów, tabel, diagramów lub wykresów, rysunków informacje kluczowe dla opisywanego zjawiska 	<ul style="list-style-type: none"> – planuje i przeprowadza doświadczenie w celu wyznaczenie ciepła właściwego dowolnej substancji – rozwiązuje nietypowe, złożone zadania dotyczące ciepła właściwego – posługuje się informacjami z analizy tekstów źródłowych, w tym popularnonaukowych, dotyczącymi ciepła właściwego – układa jakościowy bilans cieplny dla podanego przykładu 	
5	Przemiany energii w procesach topnienia i parowania	1	<ul style="list-style-type: none"> – demonstruje zjawiska topnienia, wrzenia i parowania – przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania obserwacji, pomiarów i doświadczeń, zapisuje wyniki obserwacji i wyciąga wnioski – zna pojęcia ciepła topnienia, krzepnięcia, parowania i skraplania (R) – podaje przykłady z życia codziennego, kiedy można zaobserwować zjawiska topnienia i parowania – odczytuje z tabeli temperaturę topnienia i ciepło topnienia 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje zjawiska topnienia, krzepnięcia, wrzenia, skraplania, sublimacji i resublimacji jako procesy, w których dostarczenie energii w postaci ciepła nie powoduje zmiany temperatury – opisuje zależność między ilością ciepła potrzebnego do stopienia ciała stałego w temperaturze topnienia do masy tego ciała – opisuje zależność między ilością ciepła potrzebnego do wyparowania cieczy a masą tej cieczy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia stałość temperatury podczas topnienia i krzepnięcia, mimo zmiany energii wewnętrznej – prezentuje doświadczalnie wrzenie cieczy przy obniżonym ciśnieniu – analizuje energetycznie zjawiska parowania i wrzenia, omawia różnice między tymi procesami – rozwiązuje typowe nieobliczeniowe zadania dotyczące przemian energii w procesach topnienia i parowania 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia sens fizyczny ciepła topnienia i parowania – definiuje ciepło topnienia substancji – definiuje ciepło parowania na podstawie proporcjonalności ciepła parowania do masy – przeprowadza proste obliczenia wynikające ze wzoru na ciepło topnienia i parowania, zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiaru lub z danych 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zasadę działania chłodziarki – rozwiązuje nietypowe nieobliczeniowe zadania przemian energii w procesach topnienia i parowania

			– odczytuje z tabeli temperaturę wrzenia i ciepło parowania w temperaturze wrzenia			
6	Podsumowanie działu 1	1				
7	Sprawdzian	1				

2. DRGANIA I FALE MECHANICZNE

1	Ruch drgający	1	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady ciał wykonujących ruch drgający – wskazuje położenia równowagi – wymienia wielkości opisujące ruch drgający wraz z jednostkami 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje znaczenie pojęć: położenie równowagi, wychylenie, amplituda, okres, częstotliwość – doświadczalnie wyznacza okres i częstotliwość drgań ciężarka na sprężynie (R) – oblicza częstotliwość drgań na podstawie okresu i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> – odczytuje amplitudę oraz okres drgań z wykresu zależności wychylenia od czasu – opisuje ruch ciężarka na sprężynie i analizuje przemiany energii (R) 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcie drgań mechanicznych i ich rodzaje – opisuje ruch wahadła i analizuje przemiany energii 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje doświadczalnie ruch drgający wraz z analizą przemian energetycznych – opisuje cechy siły wypadkowej w przypadku ciała wychylonego z położenia równowagi
2	Wahadło matematyczne	1	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym jest wahadło matematyczne 	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje doświadczalnie ruch drgający prosty – wyznacza doświadczalnie okres i częstotliwość ruchu wahadła 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje wykres zależności wychylenia wahadła od czasu 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zależność między okresem drgań wahadła a jego długością – wyjaśnia sposób działania zegara wahadłowego – opisuje efekt stroboskopowy 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia zasadę działania wahadła Foucaulta – opisuje pojęcie izochronizmu
3	Fale mechaniczne	1	<ul style="list-style-type: none"> – posługuje się pojęciem fali – prezentuje doświadczalnie rozchodzenie się dowolnej fali mechanicznej – prezentuje doświadczalnie rozchodzenie się fali poprzecznej i podłużnej w ośrodku sprężystym 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje różnice między falą poprzeczną a podłużną – posługuje się pojęciami amplitudy, okresu, częstotliwości i oraz długości fali do opisu fal oraz stosuje do obliczeń związku między tymi wielkościami wraz z ich jednostkami 	<ul style="list-style-type: none"> – przelicza wielokrotności i podwielokrotności (mikro–, mili–, centy–, hekto–, kilo–, mega–) – zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiaru lub z danych 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje mechanizm przekazywania drgań mechanicznych – rozwiązuje zadania (problemy) z wykorzystaniem praw i zależności fizycznych dotyczących fal mechanicznych 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia podobieństwa i różnice w przekazywaniu drgań w napiętej linie i ośrodku gazowym – opisuje zjawisko odbicia fali od przeszkody, wykorzystując pojęcie fazy drgań

				– posługuje się pojęciami: szybkość rozchodzenia się fali, kierunek rozchodzenia się fali	– opisuje zjawisko odbicia fali od przeszkody		– opisuje zjawisko dyfrakcji i interferencji fal mechanicznych
4	Dźwięki	1	<ul style="list-style-type: none"> – posługuje się pojęciem fali akustycznej – wymienia źródła dźwięku <ul style="list-style-type: none"> – prezentuje doświadczalnie wytwarzanie dowolnej fali dźwiękowej (w przedmiotach drgających i instrumentach muzycznych) – szereguje dźwięki pod względem częstotliwości – wyjaśnia, co nazywamy infradźwiękami i ultradźwiękami 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje mechanizm powstawania dźwięku w powietrzu – wymienia wielkości fizyczne, od których zależy wysokość i głośność dźwięku – rejestruje i obserwuje oscylogramy dźwięków (R) 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje cechy fali dźwiękowej – opisuje jakościowo związek między natężeniem dźwięku (głośnością) a energią fali i amplitudą fali – analizuje wykresy fal dźwiękowych, porównuje dźwięki o różnej wysokości, głośności i barwie – omawia mechanizm dźwięków w instrumentach muzycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady występowania w przyrodzie infradźwięków i ultradźwięków (R) – omawia pojęcie hałasu na przykładach – rozwiązuje zadania złożone z wykorzystaniem praw i zależności fizycznych dotyczących fal mechanicznych 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia opóźnienie odgłosu błyskawicy w stosunku do błysku – wyjaśnia zjawisko echa i pogłosu – zna jednostkę natężenia dźwięku (dB)
5	Podsumowanie działu 2	1					
6	Sprawdzian	1					

3. ELEKTROSTATYKA

1	Elektryzowanie ciał przez tarcie i dotyk	1	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje w otoczeniu zjawiska elektryzowania ciał przez tarcie i dotyk – demonstruje doświadczalnie elektryzowanie ciał przez tarcie i dotyk 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje budowę oraz zasadę działania elektroskopu i analizuje doświadczenia dotyczące elektryzowania ciał przez tarcie i dotyk 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia elektryzowanie przez tarcie i dotyk, wskazuje, że zjawiska te polegają na przemieszczaniu elektronów 	<ul style="list-style-type: none"> – demonstruje za pomocą elektroskopu i omawia przepływ ładunku w przypadku elektryzowania ciał przez dotyk 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia sposób działania drukarki laserowej
2	Oddziaływanie ciał naelektryzowanych	1	<ul style="list-style-type: none"> – demonstruje wzajemne oddziaływanie ciał naelektryzowanych 	<ul style="list-style-type: none"> – bada jakościowo oddziaływanie ciał naelektryzowanych 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje wnioski z przeprowadzonych badań oddziaływania ciał naelektryzowanych 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie przeprowadza badania ciał naelektryzowanych 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia i stosuje prawo Coulomba w zadaniach obliczeniowych (R)

			– zna rodzaje ładunków elektrycznych	– omawia oddziaływanie jednoimiennych i różnoimiennych ładunków elektrycznych		– zna treść prawa Coulomba	
3	Mikroskopowy obraz elektryzowania ciał	1	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje elementy modelu budowy atomu – określa ładunek elektronu jako ładunek elementarny – rozróżnia przewodniki i izolatory i podaje ich przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia budowę atomu i przyporządkowuje poszczególnym cząstkom ładunki elektryczne – określa jednostkę ładunku (1 C) jako wielokrotność ładunku elementarnego – rysuje schemat budowy przewodnika i izolatora 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia różnice w budowie wewnętrznej przewodnika i izolatora (posługuje się pojęciem elektronów swobodnych) – omawia budowę jonów dodatnich i ujemnych – stosuje pojęcie uziemienia 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia elektryzowanie przez dotyk, stosując zasadę zachowania ładunku 	<ul style="list-style-type: none"> – bada doświadczalnie i wyjaśnia przewodnictwo elektryczne w oparciu o właściwości mikroskopowe ciał
4	Elektryzowanie przez indukcję	1	<ul style="list-style-type: none"> – demonstruje elektryzowanie przez indukcję 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zachowanie strumienia wody w obecności naelektryzowanego ciała – demonstruje elektryzowanie elektroskopu przez indukcję 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje elektryzowanie przez indukcję jako przemieszczanie się nośników ładunków w przewodnikach i izolatorach – omawia przykłady elektryzowania przez indukcję w przyrodzie 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia elektryzowanie przez indukcję, stosując zasadę zachowania ładunku – zna zasadę zachowania ładunku elektrycznego 	<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystuje zasadę zachowania ładunku w zadaniach obliczeniowych
5	Pole elektrostatyczne (R)	1	<ul style="list-style-type: none"> – posługuje się pojęciem pola elektrycznego i elektrostatycznego – wie, że ładunki elektryczne są źródłem pola elektrostatycznego – posługuje się pojęciem pola elektrostatycznego do wyjaśnienia zachowania skrawków przymocowanych do naelektryzowanego ciała – rozróżnia pole centralne i jednorodne – rysuje linie pola elektrostatycznego wokół pojedynczego ładunku – wyjaśnia oddziaływanie na odległość ciał naelektryzowanych z użyciem pojęcia pola elektrostatycznego – omawia rozkład linii pola elektrostatycznego wokół układu ładunków 				
6	Podsumowanie działu 3	1					
7	Sprawdzian	1					

4. PRĄD ELEKTRYCZNY

1	Prąd elektryczny w metalach i elektrolitach	1	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje przepływ prądu w przewodnikach jako uporządkowany ruch elektronów swobodnych 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia schemat przemieszczania się ładunków elektrycznych w przewodniku - opisuje przepływ prądu w elektrolitach jako uporządkowany ruch jonów - podaje przykłady elektrolitów 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia różnicę między przepływem prądu w metalowym przewodniku i elektrolicie 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje doświadczenie, w którym bada przepływ prądu w metalowym przewodniku 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje i analizuje doświadczenie, w którym bada przepływ prądu w elektrolicie
2	Napięcie elektryczne	1	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się intuicyjnie pojęciem napięcia elektrycznego i podaje jego jednostkę - wskazuje woltomierz jako przyrząd do pomiaru napięcia - wskazuje przykłady źródeł napięcia elektrycznego - wskazuje przykłady odbiorników 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje przemianę energii w przewodniku, między końcami którego wytworzono napięcie - wskazuje, że prąd płynie tylko w obwodzie zamkniętym - wykonuje pomiar napięcia elektrycznego źródła niskonapięciowego (baterii) 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje napięcie elektryczne jako miarę pracy wykonanej przez siły elektryczne podczas przemieszczenia ładunku jednostkowego - zna warunki przepływu prądu - omawia kierunek przepływu prądu <ul style="list-style-type: none"> - zna elementy obwodów elektrycznych i łączy je ze sobą według schematu 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia przykłady źródeł napięcia elektrycznego - stosuje do obliczeń wzór na napięcie elektryczne 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zasadę działania źródeł napięcia - demonstruje szeregowie i równoległe łączenie źródeł napięcia
3	Natężenie prądu	1	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się intuicyjnie pojęciem natężenia prądu elektrycznego - podaje jednostkę natężenia prądu elektrycznego (1 A) <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje amperomierz jako przyrząd do pomiaru natężenia prądu 	<ul style="list-style-type: none"> - oblicza natężenie prądu ze wzoru $I = \frac{q}{t}$ - buduje prosty obwód elektryczny i mierzy natężenie prądu w tym obwodzie 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje i wyjaśnia proporcjonalność $q \sim t$ - oblicza wszystkie wielkości, korzystając ze wzoru $I = \frac{q}{t}$ 	<ul style="list-style-type: none"> - zna inne jednostki natężenia prądu 	<ul style="list-style-type: none"> - zna i omawia pierwsze prawo Kirchhoffa jako zasadę zachowania ładunku

4	Opór elektryczny. Prawo Ohma	1	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia jednostkę oporu elektrycznego (1Ω) - podaje, że opór zależy od napięcia źródła i natężenia prądu płynącego w obwodzie 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, skąd bierze się opór przewodnika - oblicza opór przewodnika, korzystając ze wzoru $R = \frac{U}{I}$ 	<ul style="list-style-type: none"> - objaśnia treść prawa Ohma - oblicza wszystkie wielkości, korzystając ze wzoru $R = \frac{U}{I}$ - sporządza wykres zależności $I(U)$ - doświadczalnie wyznacza opór elektryczny przewodnika 	<ul style="list-style-type: none"> - oblicza opór odbiorników na podstawie danych tabelarycznych pomiaru napięcia i natężenia - przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania oraz zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiaru lub z danych - analizuje wykres zależności między oporem, napięciem i natężeniem i porównuje wartości oporu różnych odbiorników 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zależność oporu od wymiarów opornika i materiału, z którego jest wykonany - omawia rolę oporników w obwodach elektrycznych
5	Obwody elektryczne	1	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia skutki przepływu prądu elektrycznego - zna zasady bezpiecznego korzystania z sieci elektrycznej - określa umowny kierunek przepływu prądu - rysuje schemat prostego obwodu elektrycznego - opisuje rolę izolacji oraz warunki bezpiecznego korzystania z energii elektrycznej 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia i omawia rodzaje skutków przepływu prądu elektrycznego - rysuje schematy obwodów elektrycznych składających się z jednego źródła energii, jednego odbiornika, mierników i wyłączników; posługuje się symbolami graficznymi tych elementów - opisuje rolę bezpieczników przeciążeniowych w domowej sieci elektrycznej 	<ul style="list-style-type: none"> - łączy według przedstawionego schematu obwód elektryczny 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia różnicę między szeregowym a równoległym łączeniem odbiorników - omawia zasadę działania bezpiecznika przeciążeniowego - omawia budowę domowej sieci elektrycznej 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia i wyjaśnia zasady bezpiecznego korzystania z sieci elektrycznej i skutki przerwania dostaw do urządzeń o kluczowym znaczeniu

				<ul style="list-style-type: none"> - wie, na czym polega zwarcie - wskazuje skutki przzerwania dostaw energii elektrycznej 			
6	Praca prądu elektrycznego	1	<ul style="list-style-type: none"> - odczytuje dane z tabliczki znamionowej odbiornika - odczytuje z licznika zużyta energię elektryczną - podaje jednostkę pracy prądu elektrycznego 	<ul style="list-style-type: none"> - oblicza pracę prądu elektrycznego, korzystając ze wzoru $W = \frac{U}{t}$ - podaje przykłady pracy wykonanej przez prąd elektryczny 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje przemiany energii elektrycznej w urządzeniach elektrycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje w obliczeniach zależności między pracą prądu, napięciem, natężeniem i oporem - oblicza opór uzwojenia silnika elektrycznego, przekształcając znane zależności 	<ul style="list-style-type: none"> - wiąże pracę odbiornika (np. grzałki) z tempem ogrzewania substancji (np. wody w czajniku)
7	Moc prądu elektrycznego	1	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się pojęciem mocy prądu elektrycznego wraz z jej jednostką - określa, że moc prądu elektrycznego zależy od napięcia źródła i natężenia płynącego prądu 	<ul style="list-style-type: none"> - oblicza moc odbiornika ze wzoru $P = U \cdot I$ - omawia różnicę pomiędzy mocą prądu elektrycznego a mocą odbiornika 	<ul style="list-style-type: none"> - oblicza wszystkie wielkości, korzystając ze wzoru $P = U \cdot I$ - zna pojęcie mocy znamionowej 	<ul style="list-style-type: none"> - oblicza koszt energii elektrycznej wykorzystywanej do wykonania czynności domowych - wymienia przykłady zachowań ograniczających zużycie energii elektrycznej 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia i omawia zachowanie mające na celu oszczędzanie energii elektrycznej - analizuje teksty źródłowe, w tym popularnonaukowe dotyczące energii elektrycznej
8	Podsumowanie działu 4	2					
9	Sprawdzian	1					

5. MAGNETYZM

1	Właściwości magnetyczne ciał	1	<ul style="list-style-type: none"> - podaje nazwy biegunów magnesów trwałych i opisuje oddziaływania między nimi - opisuje i demonstruje zachowanie igły magnetycznej w pobliżu magnesu 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje pole magnetyczne kuli ziemskiej - zna przykłady ferromagnetyków 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje oddziaływanie magnesu na żelazo i podaje przykłady jego zastosowania - demonstruje oddziaływanie magnesu na opiłki żelaza 	<ul style="list-style-type: none"> - używa pojęcia pola magnetycznego i linii pola magnetycznego - omawia właściwości ferromagnetyków 	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się pojęciem domen magnetycznych i omawia na schemacie właściwości ferromagnetyków
---	-------------------------------------	---	---	--	--	---	--

			– opisuje sposób posługiwania się kompasem				
2	Pole magnetyczne przewodnika z prądem	1	– podaje, że prąd płynący przez przewodnik jest źródłem pola magnetycznego	– demonstruje oddziaływanie przewodnika z prądem na igłę magnetyczną	– stosuje regułę Ampère'a – rysuje linie pola wokół przewodnika z prądem	– wykorzystuje regułę prawej dłoni do ustalenia zwrotu linii pola magnetycznego przewodnika liniowego – opisuje pole magnetyczne wokół przewodnika kołowego	– demonstruje doświadczalnie regułę literową
3	⁸Elektromagnes i jego zastosowanie (R)	1	– demonstruje działanie elektromagnesu na przedmioty żelazne i magnesy	– podaje przykłady zastosowania elektromagnesu – opisuje zasadę działania elektromagnesu	– opisuje rolę rdzenia w elektromagnesie – porównuje jakościowo pole magnetyczne dwóch zwojnic o różnej liczbie zwojów i różnym natężeniu – wskazuje bieguny elektromagnesu – stosuje regułę prawej dłoni do określenia biegunów magnetycznych zwojownicy – wskazuje bieguny N i S w elektromagnesie	– wyjaśnia zachowanie igły magnetycznej z użyciem pojęcia pola magnetycznego wytworzonego przez przepływ prądu elektrycznego – samodzielnie buduje elektromagnes	– projektuje urządzenie wykorzystujące elektromagnes – analizuje teksty źródłowe, w tym popularnonaukowe, i przedstawia prezentację lub model wraz z zastosowaniem
4	⁸Oddziaływanie pola magnetycznego na przewodnik z prądem (R)	1	– wskazuje, że pole magnetyczne oddziałuje na przewodnik z prądem – demonstruje oddziaływanie pola magnetycznego na przewodnik z prądem	– charakteryzuje siłę magnetyczną (elektrodynamiczną) – posługuje się pojęciem siły magnetycznej (elektrodynamicznej)	– demonstruje oddziaływanie dwóch przewodników z prądem	– podaje, że wartość siły magnetycznej jest wprost proporcjonalna do natężenia prądu, długości przewodnika oraz zależy od wartości pola magnetycznego – wykorzystuje regułę lewej dłoni dla określenia zwrotu siły magnetycznej (elektrodynamicznej) – przedstawia na schemacie siły wzajemnego oddziaływania dwóch przewodników z prądem	– wyjaśnia wzajemne oddziaływanie przewodników z prądem

5	⁸ Silniki prądu elektrycznego (R)	1	<ul style="list-style-type: none"> – podaje, że w skład silnika wchodzi m.in. wirnik i stojan – wie, że silnik zamienia energię elektryczną na mechaniczną 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje oddziaływanie elektromagnesu z magnesem jako podstawę działania silnika elektrycznego na prąd stały 	<ul style="list-style-type: none"> – buduje prosty silnik elektryczny z baterii, magnesu neodymowego i drutu oraz demonstruje jego działanie – wyjaśnia funkcję komutatora w silniku prądu elektrycznego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zastosowania silników na prąd stały – wskazuje, że w większości domowych urządzeń elektrycznych znajdują się silniki elektryczne na prąd przemienny, podaje ich przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia model silnika elektrycznego i zasadę jego działania – zna i omawia pojęcie prądu indukcyjnego – omawia zasadę działania prądnicy – demonstruje, że zmieniające się pole magnetyczne jest źródłem prądu elektrycznego w zamkniętym obwodzie
6	⁸ Fale elektromagnetyczne (R)	1	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rodzaje fal elektromagnetycznych: radiowe, mikrofałe, promieniowanie podczerwone, światło widzialne, promieniowanie nadfioletowe, rentgenowskie i gamma – podaje wartość prędkości fali elektromagnetycznej w próżni 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje źródła fal elektromagnetycznych – posługuje się pojęciem widma fal elektromagnetycznych – wymienia cechy wspólne i różnice w rozchodzeniu się fal mechanicznych i elektromagnetycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje falę elektromagnetyczną jako rozchodzące się w przestrzeni i oddziałujące pola elektryczne i magnetyczne – wskazuje przykłady zastosowania fal elektromagnetycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia widmo fal elektromagnetycznych według wybranej wielkości fizycznej (długości fali albo częstotliwości) 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje teksty źródłowe, w tym popularnonaukowe, dotyczące fal elektromagnetycznych i przygotowuje prezentację wybranego zagadnienia
7	Podsumowanie działu 5	1					
8	Sprawdzian	1					

6. OPTYKA

1	⁸ Światło i jego właściwości	1	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym zajmuje się optyka – określa światło jako falę elektromagnetyczną rejestrowaną przez ludzki zmysł wzroku 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje zakres długości fali światła widzialnego – podaje rodzaje i przykłady naturalnych, wtórnych i sztucznych źródeł światła 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przykłady naturalnych, wtórnych i sztucznych źródeł światła 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zjawisko luminescencji (R) – charakteryzuje światło laserowe 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia zasady działania różnych sztucznych źródeł światła, w tym lasera – wie, że światło ma podwójną naturę
---	---	---	--	---	--	---	---

			<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady źródeł światła - podaje wartość prędkości światła w próżni 				
2	Prostoliniowe rozchodzenie się światła	1	<ul style="list-style-type: none"> - podaje, że światło (w ośrodkach jednorodnych) porusza się prostoliniowo 	<ul style="list-style-type: none"> - demonstruje prostoliniowe rozchodzenie się światła - rozróżnia ośrodki jednorodne i niejednorodne optycznie - definiuje promień świetlny - demonstruje powstanie obszarów cienia i półcienia 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia powstanie obszarów cienia i półcienia za pomocą prostoliniowego rozchodzenia się światła w ośrodku jednorodnym 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zjawiska zaćmienia Księżyca i Słońca - omawia zasadę działania kamery otworkowej 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje i wykorzystuje kamerę otworkową
3	Odbicie i rozproszenie światła	1	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje przykłady odbicia światła w życiu codziennym 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zjawisko odbicia światła od powierzchni gładkiej, wskazuje kąt padania i kąt odbicia - opisuje zjawisko rozproszenia światła na powierzchniach chropowatych 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje prawo odbicia w zadaniach obliczeniowych - podaje przykłady zastosowania prawa odbicia 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zasadę działania peryskopu i elementów odbłaskowych 	<ul style="list-style-type: none"> - demonstruje zastosowanie zjawiska odbicia (np. w kalejdoskopie, pułapce optycznej) - wyjaśnia rolę warstwy antyrefleksyjnej
4	Zwierciadła płaskie	1	<ul style="list-style-type: none"> - demonstruje powstawanie obrazów w zwierciadle płaskim 	<ul style="list-style-type: none"> - rysuje obraz świecącego punktu w zwierciadle płaskim - rysuje odbicie lustrzane obrazu dwuwymiarowego 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje cechy obrazu otrzymanego w zwierciadle płaskim 	<ul style="list-style-type: none"> - rysuje konstrukcyjnie obrazy otrzymywane w zwierciadle płaskim 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego w zwierciadle płaskim powstaje obraz lustrzany, a nie odwrócony
5	Zwierciadła kuliste i ich zastosowanie	1	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia rodzaje zwierciadeł kulistych - wskazuje na schemacie oś optyczną, ognisko, ogniskową i promień krzywizny zwierciadła kulistego - podaje zastosowania zwierciadeł kulistych 	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się pojęciem ogniska i ogniskowej (R) zwierciadła kulistego - demonstruje powstawanie obrazów w zwierciadłach wklęsłych i wypukłych 	<ul style="list-style-type: none"> - oblicza wartość ogniskowej ze wzoru $f = \frac{r}{2}$	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zastosowania zwierciadeł kulistych 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zastosowania zwierciadeł parabolicznych

6	Obrazy wytworzone przez zwierciadła kuliste (R)	1	<ul style="list-style-type: none"> - określa rodzaj zwierciadła na podstawie wytworzonego obrazu - wykreśla bieg wiązki promieni równoległych do osi optycznej po odbiciu od zwierciadła 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje bieg promieni wychodzących z punktu w różnych kierunkach, a następnie odbitych od zwierciadła płaskiego i od zwierciadeł sferycznych - opisuje skupianie promieni w zwierciadle wklęsłym oraz bieg promieni odbitych od zwierciadła wypukłego 	<ul style="list-style-type: none"> - rysuje konstrukcyjnie obrazy otrzymywane za pomocą zwierciadła wklęsłego - demonstruje powstawanie obrazów w zwierciadłach wklęsłych i wypukłych 	<ul style="list-style-type: none"> - rysuje konstrukcyjnie ognisko pozorne zwierciadła wypukłego i objaśnia jego powstawanie - podaje cechy obrazu w zwierciadle wypukłym na podstawie odległości przedmiotu od zwierciadła - oblicza powiększenie obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - rysuje konstrukcyjnie obrazy otrzymywane za pomocą zwierciadła wypukłego
7	Zjawisko załamania światła	1	<ul style="list-style-type: none"> - demonstruje zjawisko załamania światła na granicy ośrodków 	<ul style="list-style-type: none"> - szkicuje schemat przejścia wiązki światła przez granicę dwóch ośrodków, wskazuje kąt padania i załamania 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje prawo załamania do analizy przejścia wiązki światła przez granicę dwóch ośrodków - podaje przykłady złudzeń optycznych związanych ze zjawiskiem załamania światła 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje powiązanie kąta załamania z szybkością rozchodzenia się światła w każdym z ośrodków 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia zależność zmiany biegu wiązki promienia przy przejściu przez granicę dwóch ośrodków od szybkości rozchodzenia się światła w tych ośrodkach - omawia zjawisko całkowitego wewnętrznego odbicia (R) - wyjaśnia zasadę działania światłowodu
8	Przejście światła przez pryzmat	1	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje światło białe jako mieszaninę barw 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia rozszczepienie światła białego w pryzmacie w powiązaniu z szybkością rozchodzenia się poszczególnych barw - demonstruje rozszczepienie światła w pryzmacie 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcie światła jednobarwnego (monochromatycznego) i prezentuje je za pomocą wskaźnika laserowego 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia różnicę między barwą a kolorem - omawia sposób działania filtra świetlnego 	<ul style="list-style-type: none"> - demonstruje doświadczenie potwierdzające, że światło białe jest mieszaniną barw za pomocą siatki dyfrakcyjnej - wyjaśnia, na czym polega widzenie barw

9	Zjawiska optyczne w przyrodzie (R)	1	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje tęczę jako efekt załamania, wewnętrznego odbicia i rozszczepienia światła słonecznego i omawia schemat jej powstawania - wskazuje miraż jako zjawisko polegające na tworzeniu się pozornych obrazów i wskazuje przykłady jego występowania <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia powstawanie halo słonecznego - demonstruje rozchodzenie się światła w ośrodku niejednorodnym - omawia korzyści i zagrożenia związane z występowaniem zjawisk optycznych w przyrodzie - analizuje teksty źródłowe, w tym popularnonaukowe, i przygotowuje prezentację wybranego zagadnienia 				
10	Rodzaje i właściwości soczewek	1	<ul style="list-style-type: none"> - podaje rodzaje soczewek - opisuje bieg promieni równoległych do osi optycznej, przechodzących przez soczewkę skupiającą - posługuje się pojęciem ogniska, ogniskowej i osi optycznej 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje bieg promieni równoległych do osi optycznej, przechodzących przez soczewkę rozpraszającą <ul style="list-style-type: none"> - posługuje się pojęciem ogniska pozornego soczewki rozpraszającej - posługuje się pojęciem ogniska i ogniskowej soczewki skupiającej 	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się pojęciem zdolności skupiającej soczewki - porównuje soczewki o różnej ogniskowej 	<ul style="list-style-type: none"> - określa właściwości soczewki szklanej na podstawie jej kształtu - oblicza zdolność skupiającą soczewki 	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się pojęciem abberacji sferycznej soczewki
11	Otrzymywanie obrazów za pomocą soczewek	1	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia obrazy rzeczywiste, pozorne, proste, odwrócone, powiększone, pomniejszone - wskazuje na schemacie oś optyczną, ognisko, ogniskową <ul style="list-style-type: none"> - demonstruje powstawanie ostrego obrazu przedmiotu na ekranie za pomocą soczewki skupiającej 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje obrazy otrzymywane za pomocą soczewek skupiających 	<ul style="list-style-type: none"> - demonstruje powstawanie różnych obrazów za pomocą soczewek w zależności od odległości przedmiotu od soczewki skupiającej i rozpraszającej 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje i oblicza powiększenie obrazu otrzymywanego za pomocą soczewki, wykorzystując wzory $p = \frac{H}{h} \text{ i } p = \frac{x}{y}$ 	<ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje wzór soczewkowy
12	Konstrukcyjne wyznaczanie obrazów otrzymywanych w soczewkach	1	<ul style="list-style-type: none"> - rysuje bieg promieni równoległych do osi optycznej, przechodzących przez soczewkę skupiającą 	<ul style="list-style-type: none"> - rysuje konstrukcje obrazu punktu świecącego otrzymywanego za pomocą soczewki skupiającej 	<ul style="list-style-type: none"> - rysuje konstrukcje obrazu obiektu świecącego otrzymywanego za pomocą soczewek skupiających i rozpraszających 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia zasadę konstrukcji soczewki Fresnela 	<ul style="list-style-type: none"> - rysuje konstrukcje obrazu obiektu otrzymywanego przez układ soczewek

13	⁸Przyrządy optyczne	1	<ul style="list-style-type: none"> - zna elementy układu optycznego oka - podaje, że oko ludzkie ma zdolność akomodacji <ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia krótkowzroczność i dalekowzroczność - podaje przykłady przyrządów optycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - definiuje akomodację jako zdolność przystosowania oka do ostrego postrzegania przedmiotów znajdujących się w różnych odległościach - wyjaśnia, na czym polega krótkowzroczność i dalekowzroczność <ul style="list-style-type: none"> - podaje rodzaje soczewek (skupiające, rozpraszające) stosowanych do korygowania wad wzroku. 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje i przedstawia na schemacie miejsce powstawania obrazu w przypadku krótkowzroczności i dalekowzroczności - opisuje rolę soczewek w korygowaniu wad wzroku. 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje znak zdolności soczewek korekcyjnych <ul style="list-style-type: none"> - omawia zasadę działania mikroskopu i lunety, używając pojęć oko, okular, obiektyw, obiekt - podaje zastosowania przyrządów optycznych - demonstruje budowę lunety Galileusza. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia układ optyczny mikroskopu i lunety/refraktora <ul style="list-style-type: none"> - omawia zasadę działania aparatu fotograficznego i rolę obiektywów - wskazuje przyczyny astygmatyzmu i sposób korekcji tej wady za pomocą soczewek cylindrycznych.
14	Podsumowanie działu 6	1					
15	Sprawdzian	1					